

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сант.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 сант.

СРПСКИ УСТАНАК

Данас је Сретење, други фебруар, дан који обележава један од најзнаменитијих датума у нашој повесници. На данашњи дан, пре сто тринајест година, српски народ је решио да поведе једну од најимпозантнијих борби коју је икада запамтила наша бурна и славна прошлост.

На данашњи дан пито-мо шумадишко село Орашје било је сведок једног састанка Великог Војда и преставника српског народа, који су се решили и заветовали да објаве свету борбу за ослобођење подјармљеног народа; људи који су се заклели да се боре до последње капи крви и то противу једне велике и силне царевине чије су се области шириле од обале Саве до Персиског Залива и Индиског Океана, замисао одважна и дрска, идеја смела и импозантна, појава какву није забележио ни један хроничар од како постоје и ратови и историја.

Отпочела је велика и славна борба која је из основа потресла и заљуљала Турску царевину, од које је некада стрепила и моћна Европа.

Мушка одважност повела је српски народ у неравну борбу која је најизразитије манифестовала његову титанску снагу и силну енергију у борби за своје народносно ослобођење и уједињење. И кад је испаљен први српски топ са Опленца, који је наговестио почетак једне величанствене револуције, отпочела је огорчена, крвава и страшна борба, која је трајала — са незнатним прекидима — девет година, епоха, која је у Мишарској победи наговестила целом свету да се на Балкану помаља један велики, одважан, даровит и способан народ који је после силних напора и жртава успео да извојује политичку слободу за један део српске народне територије.

Тако је постала једна нова, млада, пуна живота и способности држава која је и у тим тешким политичким приликама умела да створи све основе

за један културни и прогресивни живот.

Али за време великих европских пертурбација, на Србију нагрнуше огромне силе, противу које се није могло стати, и све што је стечено за једну деценију — изгубљено је. Србија је нестала као да никада није ни постојала.

Свирепи непријатељ је уништио војску, државне установе и сво народно благостање и још нешто, ова је катастрофа произрочувала разне недаће, болештине, скупоћу и такву глад да је често тисућама људи нестало дневно. И оно што није изгинуло у витешкој борби, пропадало је у току овог страшног и беспримерног народног искушења. Тада су савременици веровали и говорили да је српски народ завршио своје дане у историји Балкана, другим речима тадања поколења су тврдила да је његова улога завршена у историји нашег националног и историског живота. Ово је било 1813. године...

А после, знамо шта је било. Србија је понова васкрсла у пуном напону свога државног живота и наставила велико дело ослобођења и уједињења не само српског народа, већ и целога Балкана. И то је она чинила својом сопственом снагом!

А када је после прославе своје стогодишњице развила заставу ослобођења, њени су легиони бележили највеличанствене борбе и победе код Куманова, Новог Пазара, на Бабуну, Битољу, Скадру и Једрену, Брегалници и Видину, битке које су славом увеличале моћ српске деснице и нашег државне територије увећаше придружењем Косова и Мкедоније, колевке наше старе моћи и културе, онда је, стварањем јединства обеју краљевина, положан јак и солидан основ нашој великој и славној будућности.

И онда, када су нам створене најтепше перспективе будућности, доживесмо и ми да будемо сведоци једног свирепог народног искушења. Јер

оно што је наш народ стекао за читав век — упропаштено је. Уништена је наша политичка зграда, која је саграђена на гробовима стотине хиљада племенитих и храбрих витезова, уништено је народно богатство које је течено толико деценија, једном речју, једним замахом судбине, нестало је све оно, што је било наш понос и нада, наш живот, имање и богатство, али и у овим данима тешког робовања, ми гледамо са ведрим чело, националним поносом и непоколебљивом вером и поуздањем у наш скори васкрс и у нашу славну и срећну будућност.

Јер савременици 1813. године, који доживеше да виде један ужасан народни слом, не изгубише веру чак и при помисли да је српски народ остављен самом себи, кад помоћи није било ни с које стране. И та је вера подржавала, бодрила и храбрила, она је презреној и униженој раји дала толико снаге и моћи да је ова после две године испољила такву циновску силу пред којом је морала попуштати једна велика и силна царевина!

А данас, када се ми налазимо у сличним околностима, можемо с поносом констатовати да су нашу праведну ствар, прихватили најпросвећеније државе целога света, наше свето дело је данас постало заједнички принцип и највећих светских држава и зато ми ћемо, у име вечите правде и силе, доживети скори триумф победе истине и светлости над грубом силом, мраком, тиранијом и ропством.

Нека је вечита слава творцима Србије и немарима народног уједињења!

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

Атина. — Г. Золекоста, мн. споз. послова најавио је јуче новинарима, да ситуација није тако критична, кад што се ома тра. Извесне тешкоће постоје још докота, али влада се нада да ће се све уредити.

Атина. — »Неа Имера« пише, да взгляда, да су Савезнички министри оваким даном не задовољни са кабинетом г.

Дамброза, која ће вероватно бити променен.

Лондон. — Јављају из Пекина, да су кинеско-јапански преговори односно инцидента Тинг-Фанга.

Железничка сила против поморске силе

— Где лежи победа Германије — од Харолда Кокса

У свесци изашлој 11 јануара »Нове Европе«, одлично обавештене и сугестивне ревије, штампана је једна мапа, која можда више него икоји други појединачни документ досада пу бликован, баца јасну светлост на крајњи исход између Енглеске и Германије.

Ова карта оцртава Германско Царство са њезиним Аустријским, Балканским и турским зависним земљама стремећи правце преко Мале Азије ка Багдаду, и обухватајући у свој загрљај Месопотамију и Сирију и један широк појас Арабије. Али то није све. Она показује једну велику црну линију која представља један железнички систем, којем само недостају неколико линија па да доведе Берлин у директну комуникацију не само са Багдадом и Персијским затоном већ и са Дамаском, Јерусалимом и Порт Саидом, са Меданом, Мекком и са позадином Адена. Кад би мир био закључен остављајући Германији контролу над овом великом железничком артеријом, не би било ни мало претерано рећи, да би Британско Царство било осуђено на пропаст.

Наше царство јесте, и увек је било, једно поморско царство. Оно има свој почетак у поморском инстинкту енглеског народа и у поморској трговини британских острва.

Енглески капетани плове морима било из жеље за авантурама било да траже добити, и победају енглеску заставу и енглеско име на обалама сваког континента. Из тих поморских почетака цела је се империја развила; поморским везама она се још држи у заједници. Са гледишта Британске Империје море не раздваја она здружује. Други комад земље — планина и баруштине и пустиња — који се тешко да прећи, раздваја Индију од Континенталне Европе; отворено море сједињује Индију са Енглеском.

Јужна Африка исто је тако један очевидан пример тога да земља може да раздвоји а да море може да сједињи. Исто то важи за све наше посесије у Африци; свима се њима долази морем, и за сада никојег другог начина нема да им се пређе.

Шен Шианг Тунг завршени потпуни споразумом. Ово се сматра као велики дипломатски резултат барона Ајаша и г. Јуваровића.

Железничка сила против поморске силе — Где лежи победа Германије — од Харолда Кокса

Што се тиче канаде и Њуфаундленда, Аустралије и Новог Зеланда, западно-индијског острва и Британске Гвјане Маурицијуса и Цејлона и Хонконга, питање о ривалитету између земље и мора и не постоји; море је једини пут. Тако је Британска Империја битно једно поморско царство, и зато су Енглези, знајући то у својим главама заборавили, увек на прво место у својој политици истацали нужду да одрже супрематију на мору.

Ми смо знали да, докле год ми будемо господарили морем, наша ће земља бити безбедна, и да ће поморски путеви наше империје моћи бити заштићени. И знајући то, ми смо свесно могли одбацити континенталан идеал великих армија, јер смо остварили била да нам наше господарство морема може дати времена да се војнички спремимо, ако бисмо икад били нагнани да уђемо у какав велики континенталан рат. Том политиком ми не само да смо очували своје финансијске изворе, већ оно што је далеко знатније ми смо обезбедили себи признање највећег броја наших суседа на наше поморско господарство. Да смо ми тежили — као што то Германија тежи — да господаримо на суви као што је то на води, извесно је да ово садашње груписање европских сила не би се никада могло сложити да се одупре германским амбицијама. Одиста, вероватно је да би се наместо тога формирала једна лига од европских народа да уништи Британску Империју.

Али данас ми смо приморани да водимо рачуна о факту да се насупрот поморској сили истацало један опасан ривал — сила шена. Овај факат почео је да пада у очи још далеко пре рата. Наше пошљице за Индију, Аустралију, и за далеки Исток, годинама су слале железничким путем од Колеа на Бриндизи наместо морским путем кроз Бискајски Затон и Средоземно море. Тако се добијала читава једна недеља и у одласку и у повратку. Да је мир и даље трајао извесно је да би било и даљих развијања у борби око преваге железница над морем. Дуго су већ били дискутовани пројекти једне желез-

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА
„НЕСТОС“
 НАЈВЕЋА НА ОРЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос Кини	Дим.	1—
„ Гуслар	„	0-80
„ Јанк	„	0-65
„ Аффее	„	0-50

Најстарија и највећа радња у Солуну
 нове поменне робе

МЕРКАДО ЈЕСИД
 улица Венизелос бр. 81.

Приспеде су огромне количине **МЕКИНТОША** за топлоду и дамо, за г. г. мешадијоке и пољичке официре

„IMPERMEABLE“ ситиски **КВАЛИТЕТ ЕКСТРА**

По цени које искључују сваку конкуренцију.

Велики избор женских валета-а од платна, штофа и т. д. најквалитетнији крој по последњој парижској моди.

Ове наделе приспеле штофови за костиме, велике ширине од шенинга, габардина и т. д.

ЦЕНЕ СУ СТРОГО УТВРЂЕНЕ. 84—

СИНОВИ Г. А. ГРБА И К. Д. Д.
 СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:
 Неземљаније, чарапа, бижутерије, мериса, чипани, пажљиви платна, кушона. Париских артинала, женске конфекције, козјарије и т. д.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ
 најбоље цигарете

„ВЕНИЗЕЛОС“
 од 6-50, 0-75 ланта и 1 драхма

Продају се обугав

Главна продаја у филијалу Атлас кинск Вела Кула.
ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 28—30
 151—

ХАРТИЈА ЗА ПИСАЊЕ за трговце, администрацију, адвокате, нотаре — вишартана и вишартана. Коверти, Ушпајућа хартија;

ХАРТИЈА ШТАМПАРСКА за штампање књига и новина, бела и у боји, равне каквоће.

ХАРТИЈА ЗА ПАКОВАЊЕ свих каквоћа, величине и боје, за пакна и тежа паковања.

• УЛИЦА ЛЕОНТИС СОФУ БР. 9 •

БРАЋА КОВО

• СПРОЌУ ОТОМАНСКЕ БАНКЕ •

КАРТОН ОБИЧАН И ФИНИ за прављење кутља и за повез књига и протокола.

КАРТОН БРИСТОЛ бео и у боји за штампање посетница у ванредно лепим мустрама.

МАШИНЕ ШТАМПАРСКЕ и КЊИГОВЕЗАЧКЕ, СЛОВА, БОЈЕ новинарске и аксијенци.

ЦЕНЕ ИСПОД СВАКЕ КОНКУРЕНЦИЈЕ

54—60

СРПСКИ ДУВАН
 УПРАВЕ СРПСКИХ ДРЖ. МОНОПОЛА

продаје се
 ЗА СРПСКЕ ПАРЕ
 у
 МАГАЦИНУ АГЕНЦИЈЕ
„ГУСЛАР“
 у улици Кендуркоте број 80,
 изаћи од хотела „Олимпиос“
 ка франц. штабу.
 14—20

ПРОДАЈА
ДУВАНСКИХ ПРЕРАЂЕВИНА
 Упр. Срп. Држ. Монопола

Врши се свакога дана од 8—12 пре и од 2—6 час. по подне у Главном Мезанол. Стоваришту у Солуну, у улици Леонте Софу бр. 8, и у улици Франко, бр. 26. Пасаж Ломбардо 2 рн спрат бр. 6 спрам Отоман. Банке.

Сваки ко купи изјмање за 25 динара или драхми ових прерађевина, добиће на име процента 6 процента.

Цигарете „Српски специјалитет“ и Прсте македонске израђевине су од искључиво српских дувана, евакуисаног из нових крајева Србије.

Дуван у паклицима и цигарпапир продаје се за српски новац а цигарете за драхме.

Сваки исправан грађанин Краљевине Србије ако није војни обавезник, ако жели, може добити од Срп. Монопол. Управе у Солуну дозволу за предају њених прерађевина. Таквом препродавцу признаваће се на име процента 10 од сто за дуванске прерађевине, а 20 од сто за цигар папир.

Стовариште
 израђеног дувана, цигара и цигарета

Ј. БАСТОС
 Чмет Хава Екстра-Фини

Ставља на знање овојој поштованој војној илијентели да је француски сувена кућа Ј. Баastos отворио стовариште цигара и цигарета у белим паклицима, чиста Хава, нарочито за господу официра, као и у лавим и ружичастим паклицима.

Стовариште се налази у улици Победи (Ники) Бр. 89.

Продаја искључиво само за војне савезничких армија.

Продаја на велико и на ситно.

50—

Д-Р АЛЕКСАНДРИДЕС
 специјалиста за унутарње болести. — Управник болнице за заразне болести

Прима сваког дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35 — у згради француске болнице а од 2—4 по подне у своме стану улица престоло, наследника Борфа бр. 85 — упоредно а са булеваром краља Кенотавија

Поткожно убригавање Неосалварана као и новог француског препарата „Galy“ противу сифлиса.

70—

ПАРИСКА ХИРУРШКА ЗУБНА КЛИНИКА
DR. X. САЛТИЕЛ И С. АРАМА
 СА ПАРИСКОГ УНИВЕРЗИТЕТА

Најмодернији зубно технички радови извршију се у кратком року најоцидније.

СОЛУН, улица Птоломсон 37. угле ул. Венизелос 97.

Најбоље и најоцидније су

CIGARETTES Philippi

Улица Франк 31 90— — Солун.

Српско Трговачко Друштво А. Д.
 из Београда.
 — СОЛУН —

Улица Победи бр. 11, на којој се налази „Пате“ (средња)

Обавља ове банкарске, трговачке и транспортне послове: Врши обичне и телеграфске поштоматне послове за Србију, Швајцарску и све Балканске државе. Са пожељношћу може новца да нам се упућује из иностранства у оцима монетана. Уз сваку поштомату треба или јавити или упућујући новца да се упути.

Прима новца на текућку и чување.

Обавезује се безоплатно. 90— УПРАВА

СРПСКА РЕСТОРАЦИЈА ПРВОГА РЕДА
 ♦♦♦ БЕОГРАД ♦♦♦

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морско пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

где ће се кувати само српска јела првога реда јер смо за радњу узели Српкињу куварицу.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина талијанска, француска и грчка а такође и француски и грчки коњак.

За сваки дан: Печачићи, гулаш, хубастеје, пиктије, пржена риба за коручак од 8 сати пре коње.

Ручак од 11 до 2 а вечера од 6 до 10 сати по јеловнику

Јела чисто српска са свињском машу.

Одличан српски кувар београђанин Никола Грба.

Куваћемо чисту српску каву,

Препоручујући се српској војсци и публици молимо је, за посету.

С особитим поштовањем,
 Ђира Васић, трг. Београђанин
 Васа Златаревић, ресторатор

40—

ГОСПОДО! Препоручујемо Вам да и даље пушите оцим цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

САЛОНИКА
 КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

Најбоље и најоцидније цигарете и дуван ових врста.

Награђена првом најоцидном наградом на изложби у Филаделфији.

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦИМА

Нарочито „Мирелато“ и ДУВАН ЗА ЛУЛЕ. 90—

ДОБРА ВЕСТ!

Дирекција „Беле Куле“ част је извести г. г. српске официре, да је опет отворила свој локал „Вариете Беле Куле“ у групи од 24 артиста, најбољима, који се налазе у Солуну. Међу артистима је и српски дует: Антонија Жупанић и Коста Илић.

Ко хоће да проведе пријатно вече, нека дође у вариете „Беле Куле“.